

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ
И ХИДРОЛОГИЯ**

**МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТЕН**

**АПРИЛ 2025
СОФИЯ**

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

**МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН**

**АПРИЛ
2025 г.**

СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	3
I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО	3
1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА	3
2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА	5
3. ВАЛЕЖ	6
4. СИЛЕН ВЯТЪР	7
5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ	7
6. СНЕЖНА ПОКРИВКА И СЛАНА	8
7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА	9
8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ	10
<i>Особено опасни явления</i>	11
<i>Пренос на пустинен прах над България</i>	11
<i>Издадени предупреждения за опасни явления</i>	12
II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ	12
1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА	12
2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ	13
3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ	14
III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА	14
1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ	14
2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА	15
IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК	16
V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	18

В месечния хидрометеорологичен бюлетин е направен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната през посочения месец. Оперативната информация, набира на националната мрежа на НИМХ и представена в бюлетина, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Използваните климатични норми са за периода 1991–2020 г. До декември на 2021 г. бяха използвани климатични норми за периода 1961–1990 г.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено в областта на метеорологията, агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение. Той осигурява:

методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетени и годишници;

издаване на прогнози на времето и климата, на морското вълнение и оттока на реките; оценка на динамиката на водните запаси в почвата и подземните води; предупреждения за опасни и особено опасни хидрометеорологични явления;

изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;

изследване на метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химия на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;

извършване на научно-приложни изследвания и изработване на експертни оценки, методики и други видове документи за различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита, както и дейности на природните и инженерните науки;

обучение на специализанти, дипломанти и докторанти в сферата на компетентност на НИМХ;

участие в глобалния и регионалния (VI регион на СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от СМО, ЮНЕСКО и други международни организации;

членство на страната в международни институти като Европейската организация за експлоатация на метеорологични спътници (EUMETSAT) и Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF).

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1–4.IV: През първите дни от месеца южно от Балканския полуостров бавно преминава плитък средиземноморски циклон. Времето е облачно, с повсеместни валежи от дъжд, повече по количество в Западния Предбалкан, Софийското поле и централната част от Южна България. Температурите са близки до обичайните за началото на април.

5.IV: След изтеглянето на циклона приземното атмосферно налягане се повишава, но Балканите остават под влияние на висока барична долина. Повече слънчеви часове има преди обяд, а следобед се развива купеста и купесто-дъждовна облачност, на места има краткотрайни валежи, в отделни райони с гръмотевици. Мощна купесто-дъждовна облачност се развива в района на Варна, където пада интензивен валеж от дъжд с гръмотевици и градушка.

6–7.IV: Към Централна Европа и Балканите от север се спуска барична долина и през страната преминава добре изразен студен атмосферен фронт. С усиляване на вятъра от северозапад нахлува студен въздух, температурите се понижават значително. Времето е облачно, с валежи от дъжд, който във високите полета в Западна България, по-голямата част от Северна България, а на 7.IV и в районите на Сакар и Странджа преминава в сняг. Образува се тънка снежна покривка.

8–12.IV: Балканският полуостров остава под влияние на висока барична долина. Приземното барично поле е антициклонално. На 10.IV от северозапад на югоизток преминава студен атмосферен фронт, вятърът се усилва и в по-голямата част от страната е силен, в Дунавската равнина, Горнотракийската низина, североизточните райони и в района на Сливен – бурен. На много места в Северна и Източна България има валежи от дъжд, в Предбалкана и североизточните райони – от сняг. Там се образува и снежна покривка с височина до 5–6 cm. На 12.IV от север-северозапад преминава ново атмосферно смущение, което предизвиква слаби превалявания от дъжд, в планините – от сняг. Под негово влияние в Егейско море се образува плитка депресия.

13–17.IV: Над Балканите се изгражда баричен гребен. През първите дни от периода и приземното барично поле е антициклонално, впоследствие антициклонът бавно се премества на североизток и страната остава в тила му. На 13.IV времето е слънчево и температурите се повишават. На 14.IV през страната бавно преминава топъл фронт, свързан с циклон над Скандинавския полуостров. Облачността се увеличава, но остава почти без валежи. На 15.IV преминава още един топъл фронт, който е свързан с циклон, чийто център е над Великобритания. Облачността остава значителна, на много места има и слаби валежи от дъжд. На 16–17.IV след отминаването на фронта облачността намалява до предимно слънчево и дневните температури се повишават.

18–19.IV: Над страната преминава висока барична долина и лежащият в нея студен фронт. Приземното барично поле е слабоградиентно, атмосферното налягане – относително ниско. Облачността отново се увеличава и на места в Западна България има валежи, значителни по количество в западната част от Стара планина и в планините около София. Вятърът временно се усилва, а дневните температури се понижават, най-много в Централна Северна България.

20–21.IV: На 500 hPa над страната отново се изгражда баричен гребен. Приземното барично поле остава размито циклонално. Времето е слънчево и почти тихо. Температурите се повишават.

22–25.IV: Балканският полуостров е под влияние на слабоградиентна висока барична долина и размито циклонално барично поле при земната повърхност. Облачността е по-често значителна, има и валежи, през първите дни главно в Западна и Централна България, а в края на периода и в Източна. Температурите остават около и над климатичните норми.

26–27.IV: През страната преминава добре изразен студен атмосферен фронт. Развива се мощна купесто-дъждовна облачност и на много места има гръмотевични бури, локални интензивни валежи и градушки. Най-големи количества на валежите са измерени в Северозападна и Югоизточна България. Дневните температури се понижават значително.

28–30.IV: Над Балканите се изгражда висок баричен гребен, а приземното барично поле е антициклонално. Валежите спират, облачността бързо се разкъсва и намалява. Вятърът отслабва и в много райони стихва. Сутрин е студено, с минимални температури около нулата и слани на места в Източна България, Горнотракийската низина, Подбалканските котловини и високите полета в Западна България. Дневните температури се повишават и в края на периода достигат климатичните норми.

Таблица 1. Метеорологична справка за април 2025 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	средна	отклонение	макси-	дата	мини-	дата	месечна	% от	макси-	дата	валеж		вятър	гръмо-
	месечна	от нормата	мална		мална		сума	нормата	мален		≥1 mm	≥10 mm	≥14 m/s	тевици
София	10.4	-0.5	24.6	21	-4.1	9	108	208	27.2	27	7	4	0	3
Видин	12.8	0.4	27.6	22	-3.7	8	45	102	34.0	27	4	1	0	1
Монтана	12.2	0.3	27.1	22	-2.7	8	75	143	31.9	27	4	2	3	2
Враца	12.3	0.1	26.5	17	-2.0	11	89	121	29.8	2	10	2	5	1
Плевен	12.6	-0.3	25.9	22	-2.1	11	23	43	6.2	2	7	0	0	3
В. Търново	12.3	-0.1	27.8	17	-3.3	9	49	90	14.2	2	9	1	1	3
Русе	13.2	-0.2	28.7	22	-1.4	11	35	78	7.8	11	8	0	6	2
Разград	10.1	-0.8	25.9	22	-3.7	8	49	98	9.4	7	9	0	2	2
Добрич	9.4	-1.0	26.6	25	-4.0	11	32	76	7.6	27	8	0	1	3
Варна	9.9	-0.8	22.4	26	-1.4	11	39	101	21.4	6	7	1	1	2
Бургас	10.0	-1.2	24.3	26	-0.7	8	42	100	12.5	27	5	3	8	0
Сливен	11.0	-1.2	25.2	21	-1.9	8	51	125	11.7	2	10	1	2	3
Кърджали	11.4	-0.4	26.2	21	-1.8	11	63	121	20.5	7	9	2	8	3
Пловдив	12.5	-0.2	26.4	26	-1.0	11	78	189	23.1	2	10	2	0	0
Благоевград	12.3	0.0	27.0	17	-3.1	8	16	33	4.2	5	8	0	3	3
Сандански	13.9	0.0	27.5	22	-0.1	7	22	51	4.4	7	8	0	7	4
Кюстендил	11.7	0.4	28.8	17	-4.3	8	32	67	8.3	27	10	0	1	4

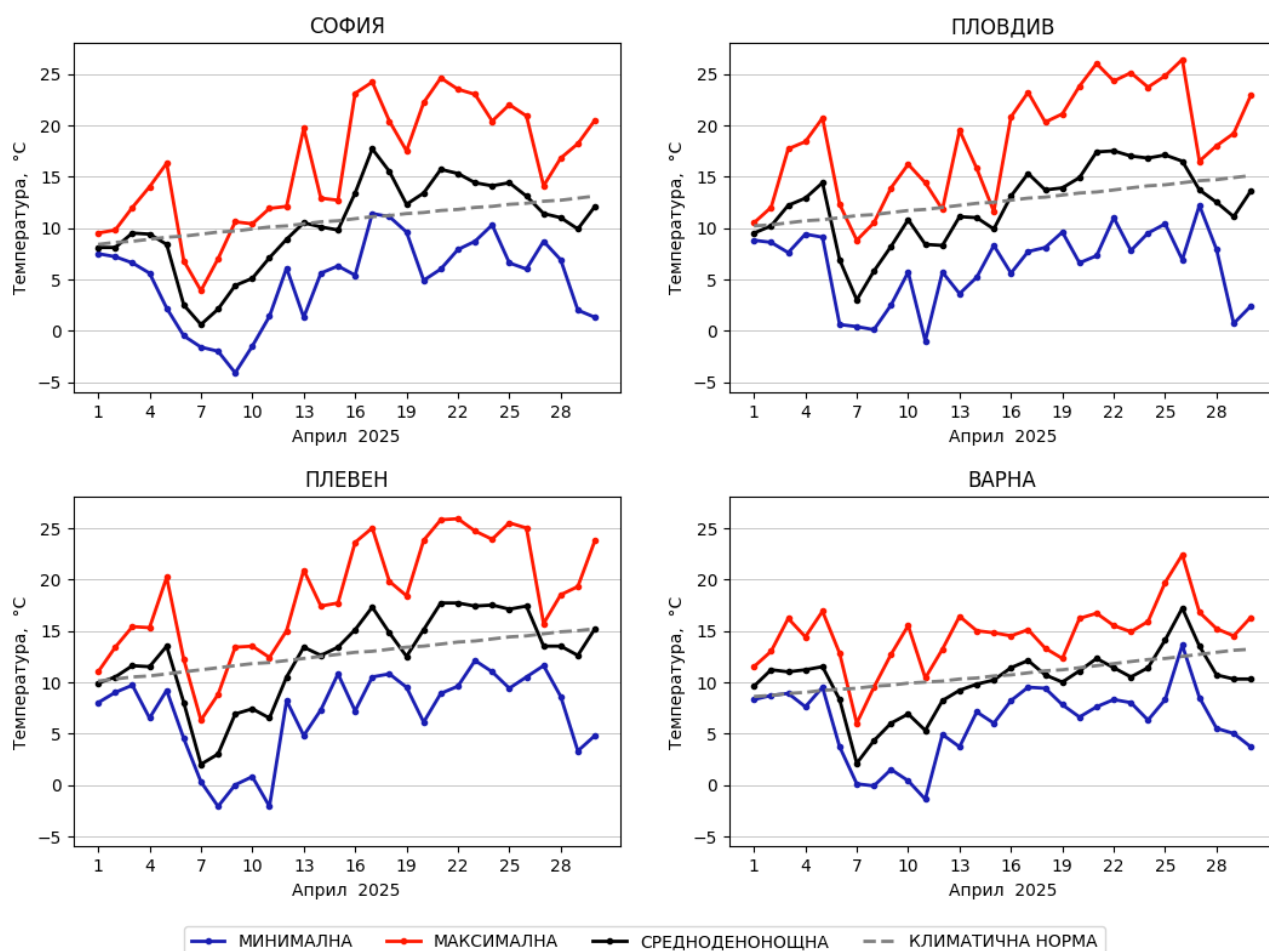
2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средните месечни температури, определени за оперативните станции на НИМХ, са между 8.3 и 13.9 °С. В станциите на планински върхове средните месечни температури са между -4.2 °С (Мусала) и +3.4 °С (Рожен). По Черноморието средните месечни температури са между 8.6 и 10.0 °С. Месец април е най-топъл в гр. Сандански (средна месечна температура 13.9 °С) и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 5.9 °С). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между -2.5 °С (Малко Търново, обл. Бургас) и +1.0 °С (Белоградчик). Април 2025 г. е много по-студен от април 2024 г., но малко по-топъл от април 2023 г.

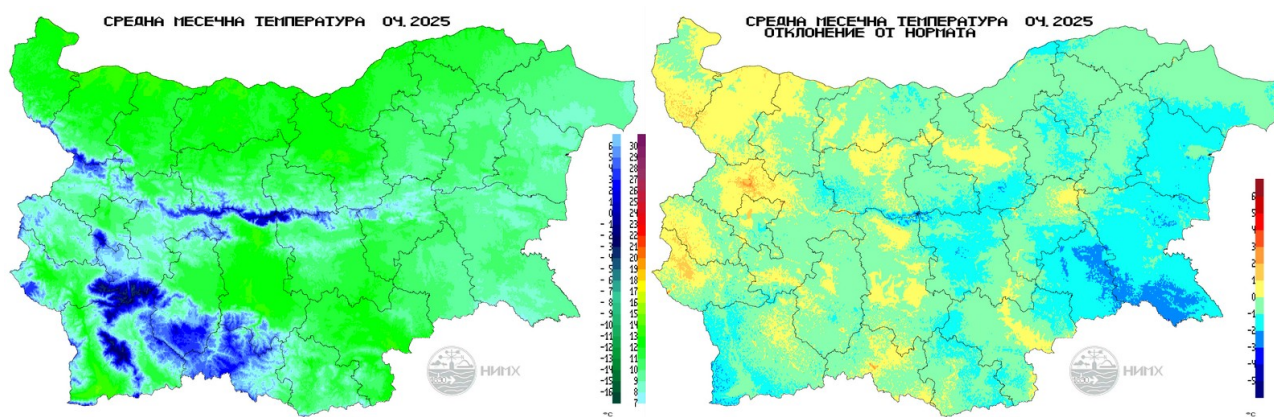
През периодите 3–4 и 6–12.IV е относително студено, със средни денонощни температури между 1 и 9 °С под месечната климатична норма средно за страната. През периода 16–26.IV и на 30.IV е относително топло, със средни денонощни температури между 1 и 6 °С над месечната климатична норма средно за страната. През останалите дни е с температури, близки до нормата. Най-студено е в Чепеларе на 9.IV (средна денонощна температура -3.1 °С). Най-топло е в с. Първомай, обл. Благоевград, на 17.IV (средна денонощна температура 21 °С).

В станциите на НИМХ в населени места най-високите максимални температури са между 22 и 29 °С и са измерени през периода 17–26.IV. Най-високата измерена температура е 29.3 °С в с. Първомай, обл. Благоевград, на 17.IV. Най-ниските минимални температури в оперативни станции в населени места са между -8 и 0.7 °С и са измерени предимно в периода 7–11.IV. По Черноморието най-ниските минимални температури са между -2.3 и 0.1 °С. Най-ниската минимална температура в населено място е -10.5 °С в Чепеларе на 9.IV. Най-ниската минимална температура е измерена на връх Мусала на 8.IV – -17.6 °С.

На фигура 1 са представени денонощните температури за градовете София, Пловдив, Плевен и Варна.

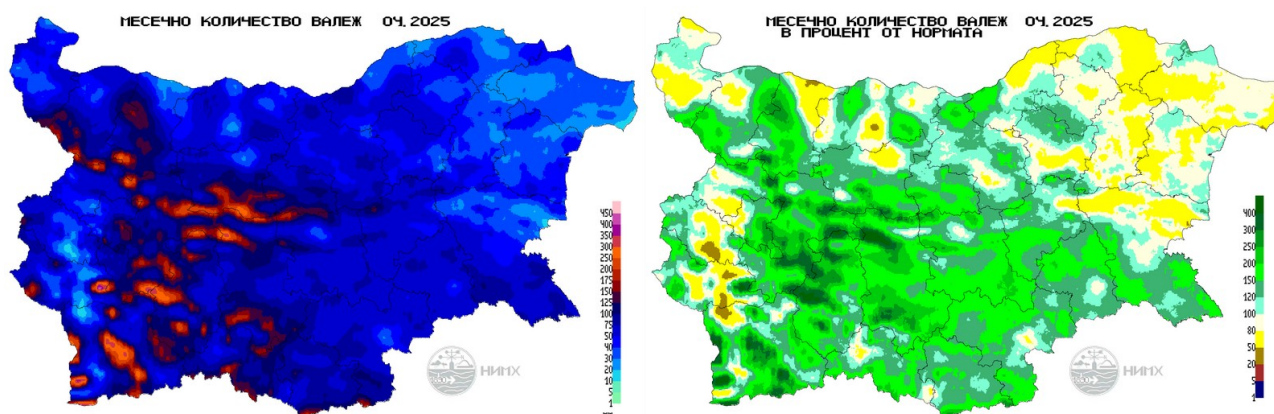
Фигура 1. Температура на въздуха (°С) през април 2025 г. Червена линия – максимална температура; синя – минимална; черна – средна денонощна; сива прекъсната – климатична норма.

Фигура 2. Средна месечна температура на въздуха (°C), **Фигура 3.** Средна месечна температура – отклонение от нормата (°C), април 2025 г.

3. ВАЛЕЖ

В почти цялата страна месечните суми на валежите¹ са около климатичната норма – между 50 и 150% от нея. Валежи значително под нормата – между 33% (Благоевград) и 50% от нея, има само в отделни станции в Западна и Централна България. Месечни суми на валежите значително над нормата – между 150 и 210% (Самоков) от нея, има на много места предимно в Южна България. Този април е с по-малко валежи от месеците април от 2021 г. насам. Почти без валежи е на 14, 17–18, 21 и 29–30.IV. Най-масови са валежите през периодите 1–3, 7–8 и 26–28.IV. Най-обилни са валежите на 2.IV в Северозападна и Централна България, на 7.IV в най-южните райони, както и на 27.IV в Северозападна и Югоизточна България. На много места са достигнати 24-часови количества валеж 15–50 mm. Най-голямото измерено 24-часово количество валеж² е 108,5 mm в с. Лехчево, обл. Враца, на 27.IV. Броят на дните с валеж над 1 mm е между 4 и 10. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 4.

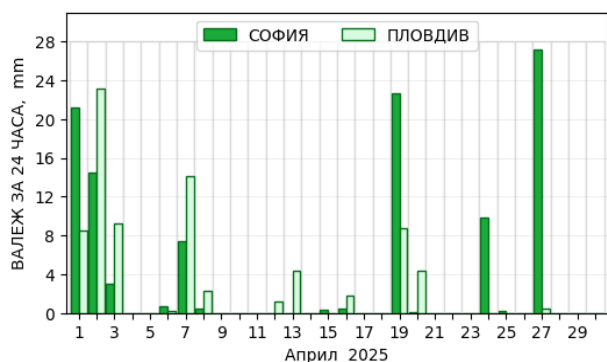

Фигура 4. Площно разпределение на месечната сума на валежа (mm), април 2025 г. **Фигура 5.** Месечно количество валеж в процент от нормата, април 2025 г.

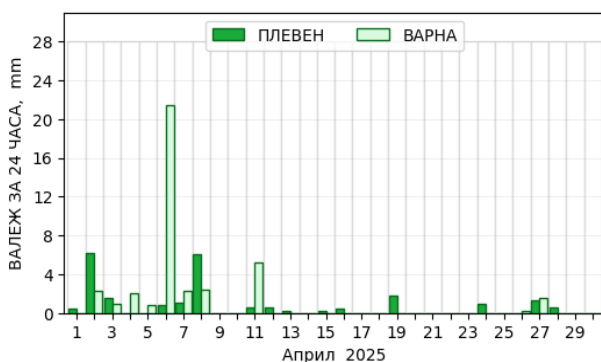
На фигура 6 и фигура 7 е представена 24-часовата сума на валежите за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

¹ Мерната единица за количество валеж е „милиметър височина“ (mm), еквивалентна на „литър на квадратен метър“ (l/m²).

² 24-часовото количество валеж е натрупано за периода от 7 ч. локално време на предната дата до 7 ч. локално време на датата, за която се отнася.

Фигура 6. 24-часови количества валеж (mm) през април 2025 г. за София и Пловдив.

Фигура 7. 24-часови количества валеж (mm) през април 2025 г. за Плевен и Варна.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

В дните със силен вятър³ такъв е регистриран в поне 14 оперативни метеорологични станции на НИМХ. По този критерий през месец април духа силен вятър в периодите 5–6 и 10–11.IV. През периода 5–6.IV в страната нахлува студен въздух от север. На места предимно в Дунавската равнина и Източна България духа силен вятър от северозапад или север. През периода 10–11.IV в страната отново нахлува студен въздух от север и на много места в Дунавската равнина и Източна България, но също и в Горнотракийската низина и по долината на р. Струма духа силен северозападен вятър. На много места е достигната максимална скорост на вятъра над 20 m/s. По планинските върхове има регистриран вятър със скорост над 25 m/s през периодите 5–6, 9–11.IV, както и на 17 и 28.IV. Броят на дните със силен вятър е между 0 и 5, но в станции като Русе, Бургас, Кърджали и Сандански достига до 6–8.

Фигура 8. Брой оперативни климатични станции със силен вятър през април 2025 г.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

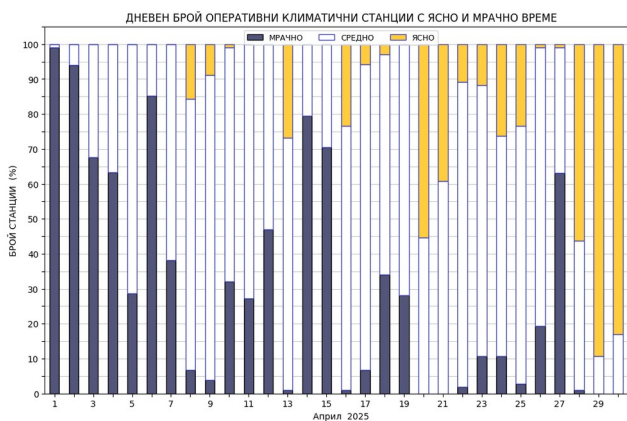
Средната облачност в оперативните станции на НИМХ е между 4 и 7.5 десети, като стойностите са около климатичната норма, с отклонения между -2 и +2 десети. Броят на ясните дни е между 0 и 11, което е около или над нормата. Броят на мрачните дни е между 3 и 15, което е около или под нормата.

По данни от синоптични станции на НИМХ продължителността на слънчевото греење през месец април е около климатичната норма – между 91% от нормата във Варна и 109% от нормата в гр. Сандански. Най-много часове слънчево греење има в гр. Сандански (237), а най-малко – на вр. Ботев (122).

³ С максимална скорост ≥ 14 m/s.

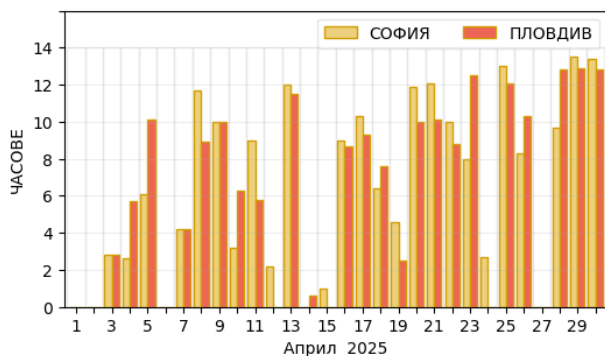
Фигура 9. Ход на средната облачност в сравнение с климатичната норма, април 2025 г.

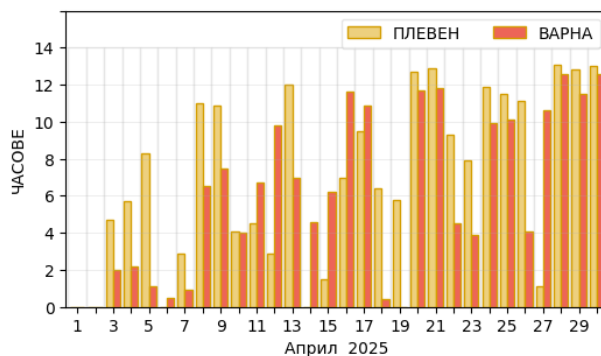
Фигура 10. Брой оперативни климатични станции (%) с ясно и мрачно време по дни, април 2025 г.

На фигури 11 и 12 е представено дневното разпределение на часовете слънчево греење за градовете София и Пловдив, Плевен и Варна.

СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Фигура 11. Слънчево греење (в часове) през април 2025 г. за София и Пловдив.

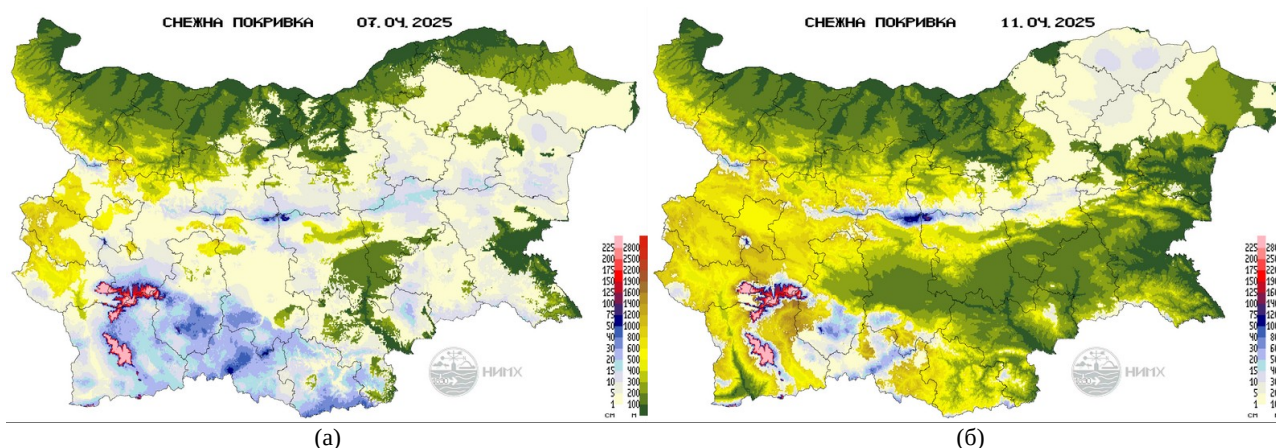

Фигура 12. Слънчево греење (в часове) през април 2025 г. за Плевен и Варна.

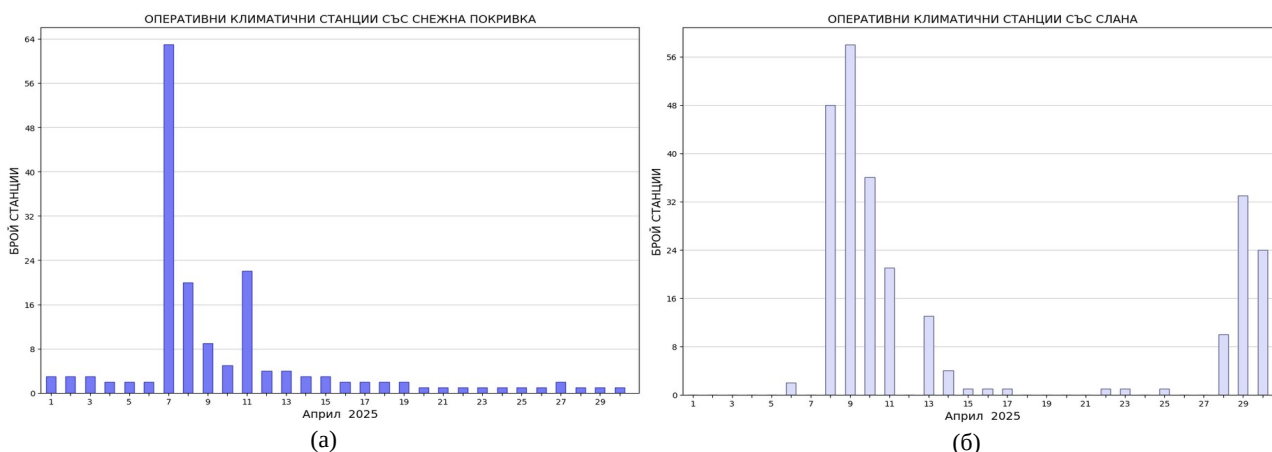
6. СНЕЖНА ПОКРИВКА И СЛАНА

Месецът започва със стара **снежна покривка** в планините над около 1900 m надморска височина. На 7.IV в голяма част от Южна и Източна България, както и в Предбалкана вали сняг и се образува снежна покривка, а на 11.IV – в част от Североизточна България. В страната най-висока снежна покривка в населено място е измерена в с. Равногор, обл. Пазарджик, на 7.IV – 46 cm, а на планински връх – 86 cm на вр. Ботев на 14.IV. На планинските върхове месецът започва със снежна покривка между 1 cm (Рожен) и 38 cm (Черни връх) и завърша с петна стар сняг само по върховете над 2000 m.

През периодите 8–13 и 28–30.IV има масови **слани**.

Фигура 13. Височина на снежната покривка на 7.IV.2025 г. (а) и на 11.IV.2025 г. (б).

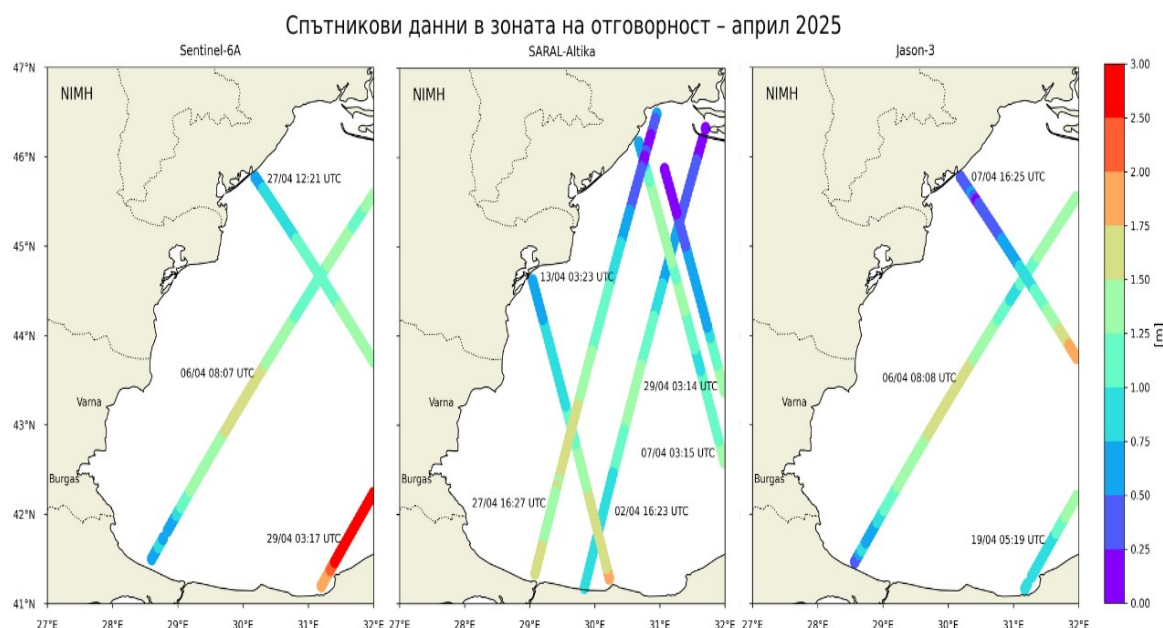

Фигура 14. Брой оперативни климатични станции със снежна покривка (а) и слана (б) през април 2025 г.

7. ВЪЛНЕНИЕ НА МОРЕТО И ТЕМПЕРАТУРА НА МОРСКАТА ВОДА

През април вълнението на морето най-често е слабо, около 2 бала, в района на Шабла – 2–3 (фиг. 16). В началото на второто десетдневие, с усилване на вятъра от северозапад, и в края на третото, с усилване на вятъра от североизток, вълнението преминава от слабо в умерено (3–4 бала).

Според наличната информация от метеорологични спътници⁴ дните със значима височина на вълната над 1.25 m в зоната на отговорност⁵ на НИМХ са 7 (фиг. 15).

Фигура 15. Спътникова информация за значима височина на вълната от океанографски спътници.

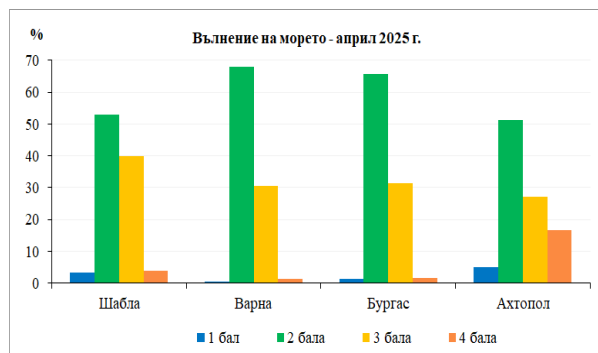
Температурата на морската вода в началото на първото десетдневие от месеца е с тенденция на повишаване. В периода 5–13.IV, когато над страната преминава добре изразен студен атмосферен фронт и от север нахлува чувствително по-студен въздух, температурата на водата се понижава с 1–2 °C. След това до края на месеца тенденцията е за плавно повишаване (фиг. 17). На 25 и 26.IV, в условия със слаб вятър от юг и югоизток, температурата на водата в района на Шабла и Варна временно се понижава с 1–2 °C. В началото на месеца температурата на морската вода е около 9 °C, а в края му достига 13 °C.

⁴ JASON 3, SARAL/ALTika и SENTINEL 6, получена в НИМХ чрез Глобалната телекомуникационна система на СМО.

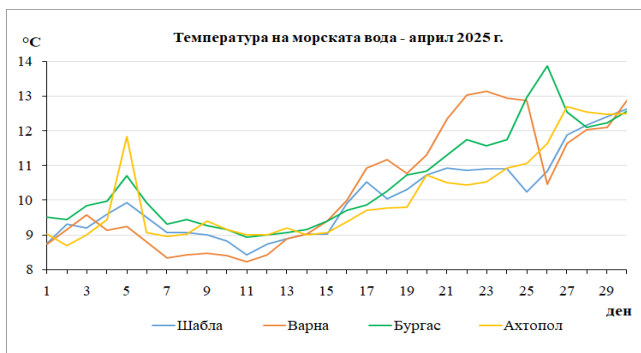
⁵ Западната акватория на Черно море до меридиан 32° и.д.

През месеца за зоната на отговорност на НИМХ в Черно море са издадени 7 предупреждения: за почти силен вятър⁶ на 7, 11 и 26.IV, за силен вятър⁷ на 10.IV и за намалена хоризонтална видимост под 1000 m на 18, 22 и 24.IV.

За крайбрежието са издадени предупреждения⁸ за опасни метеорологични явления от първа степен (жълт код) в 3 дни от месеца: за силен вятър на 6 и 10.IV и за значително вълнение на морето на 29.IV.

Фигура 16. Вълнение на морето – април 2025 г.

Фигура 17. Температура на морската вода – април 2025 г.

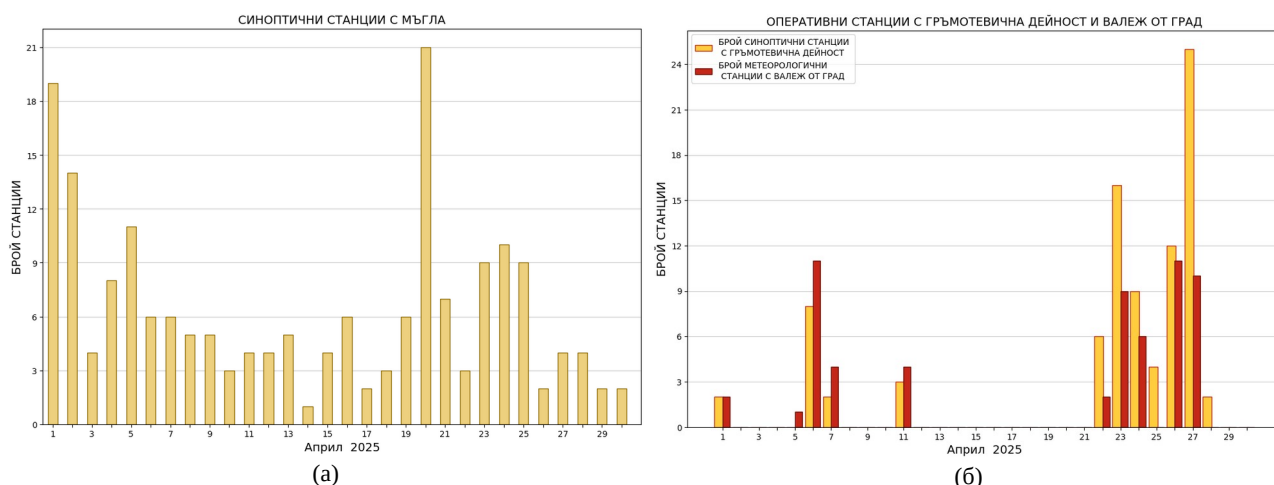
8. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли са наблюдавани в 19 дни от април в станции от равнинната и полупланинската част на страната. За сравнение, през април 2024 г. дните с мъгла са 14. По високите части на планините мъгли (облачна среда) са наблюдавани в 27 дни от месеца, колкото и през април 2024 г.

Гръмотевична дейност е регистрирана в 11 дни. През април 2024 г. също са отчетени 11 дни с гръмотевична дейност. През последната седмица на месеца значително се увеличават случаите на явлението, като на 26.IV е регистрирано в 25 синоптични станции в различни части на страната.

Валежи от град са регистрирани в 10 дни. С по-масов характер са градушките на 5.IV в Централна Южна България и на 22 и 25.IV в Северна и Югозападна България. За сравнение, през април 2024 г. дните с валежи от град са 7.

На фигура 18 наличието на мъгла, гръмотевична дейност и валеж от град се отнася за 24-часовия период от 6 ч. UTC⁹ на предната дата до 6 ч. UTC на датата, за която е посочено.

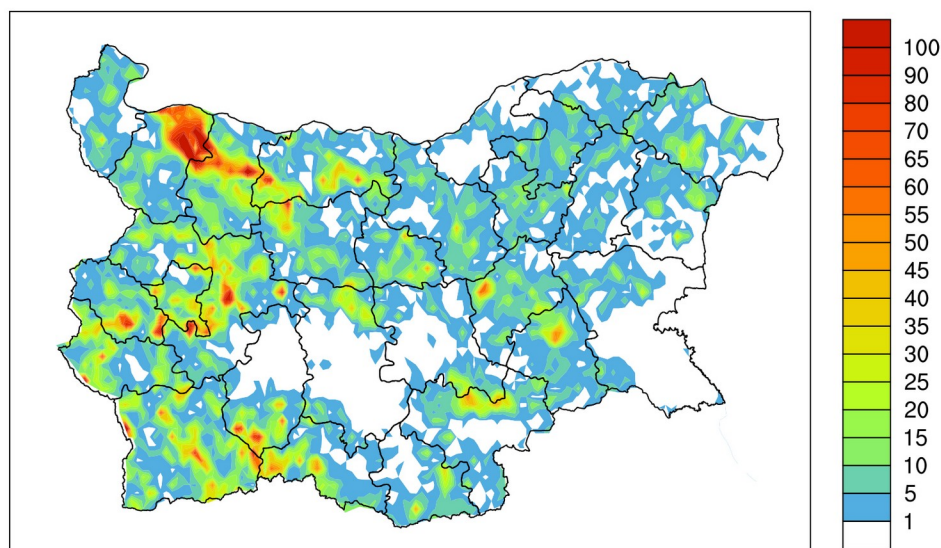
Фигура 18. Брой метеорологични станции с мъгла (а) и с гръмотевична дейност и валеж от град (б) през април 2025 г.

⁶ За корабоплаването предупреждение за почти силен вятър се издава при вятър със сила 7 бала по скалата на Бофорт.

⁷ За корабоплаването предупреждение за силен вятър се издава при вятър със сила 8 и 9 бала по скалата на Бофорт.

⁸ Граждански предупреждения се издават за българското крайбрежие до 12 морски мили навътре в морето. Значително вълнение в системата МЕТЕОАЛАРМ е вълнение ≥ 4 бала по скалата на Бофорт.

⁹ Coordinated Universal Time

Фигура 19. Месечен брой мълнии за април 2025 г., цветна скала – брой мълнии на 25 km².

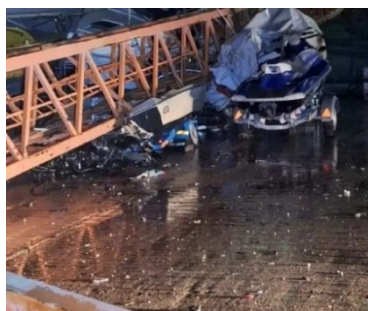
Особено опасни явления

На **10.IV** от силен снеговалеж и бурен вятър, съпроводени с рязък спад на температурите, са предизвикани аварии по електроразпределителната мрежа и затруднения в движението по републиканската и общинската пътна мрежа в Североизточна България. По данни от медии над 100 населени места в областите Силистра, Русе, Разград, Шумен, Търговище, Добрич и Варна са останали без електрозахранване. От вятъра и тежкия мокър сняг са съборени клони и дървета по пътното платно. На места образувалата се снежна покривка достига 7 cm. Вечерта на същия ден ураганен вятър в Поморие е съборил строителен кран в района на рибарското пристанище, повредени са лодки, част от ограда и понтон.

На **26.IV** проливни дъждове и придошли води са предизвикали наводнения в областите Монтана и Враца, където в отделни общини и населени места е обявено частично бедствено положение. Най-засегнати са селата Лехчево и Кобиляк (обл. Монтана) и Хайредин (обл. Враца). Падналото количество валеж в село Лехчево е 108,5 mm (l/m²), 84 mm от които са регистрирани в рамките на 40 минути. Наводнени са приземни етажи на къщи и селскостопански постройки, има удавени животни. Евакуирани са хора от домовете им. Част от пътищата в района временно са били непроходими и затворени за движение.

10.IV – Разград
(снимка: Данче Бозаджиева)

10.IV – Поморие
(снимка: Община Поморие)

26.IV – Лехчево
(снимка: news1.bg)

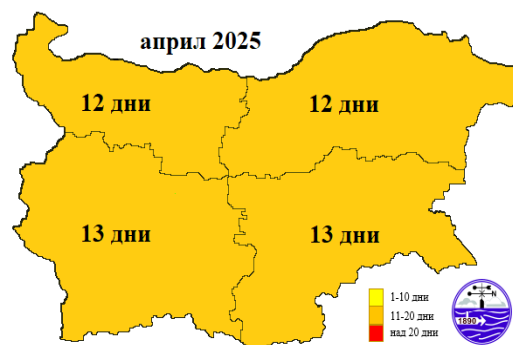
Пренос на пустинен прах над България

Общият брой дни през месеца с циркуляция, водеща до пренос на пустинен прах¹⁰ (предимно от Сахара) над България или над част от нея, е 15. Циркуляция, благоприятстваща пренос на прах над цялата страна, има на 1–2, 7, 16–18, 20–22 и на 24.IV. Най-голям е броят на дните с пренос на прах над южната половина от страната – 13. Оцветен валеж е наблюдаван в 2 дни (14 и 15.IV).

¹⁰ На база комбиниран анализ на синоптични карти, спътникови продукти, прогностични числени модели за атмосферна циркуляция и за състав на атмосферата от моделите на CAMS (Copernicus Atmosphere Monitoring Service).

Район	Дата, април 2025 г.
Северозападен	1, 2, 7, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24
Североизточен	1, 2, 7, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Югоизточен	1, 2, 3, 7, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Югозападен	1, 2, 3, 7, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24

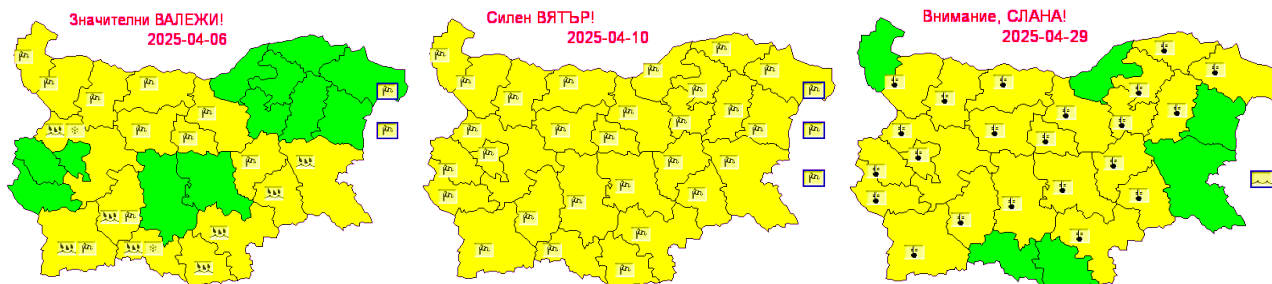
Таблица 2. Дати от месец април 2025 г. по райони в страната с пренос на пустинен прах от Сахара.

Фигура 20. Брой дни с пренос на пустинен прах от Сахара през април 2025 г. по райони.

Издадени предупреждения за опасни явления

Националният институт по метеорология и хидрология е издал предупреждения за опасни метеорологични явления¹¹ в поне една област за 7 дни от месец април. Предупреждения от първа степен (жълт код) за образуване на снежна покривка са издадени за 6 и 7.IV, за значителни валежи от дъжд – за 6, 7 и 18.IV. За 10.IV е издадено предупреждение от първа степен за силен вятър. В периода 28–30.IV са издадени предупреждения от първа степен за опасност от слани.

Фигура 21. Издадени предупреждения за 6, 10 и 29.IV (<https://weather.bg/obshtini/>).

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА И ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

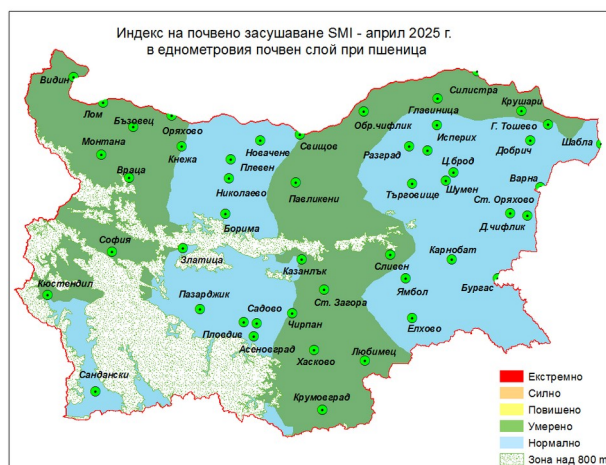
1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През април валежите в по-голямата част от полските райони на страната, с изключение на места в североизточните и югозападните части, достигат и надвишават климатичните норми за месеца.

През **първото десетдневие** от месеца са регистрирани повсеместни валежи, на много места в страната над 30–40 l/m², а в част от южните райони над 50 l/m² – Чирпан 56 l/m², Пловдив и Кърджали 57 l/m², Хасково 58 l/m², които повишават нивото на влагозапасите в 50 cm почвен слой. В края на десетдневieto (7.IV) почвените влагозапаси при зимните житни култури в 50 cm и 100 cm слой в по-голямата част от полските райони са между 70 и 80% от пределната полска влагоемност (ППВ). По-високо, 80–90% от ППВ, е нивото на влагозапасите при пшеницата в агростанциите Кюстендил, Хасково, Сливен, Карнобат, Долни чифлик, а над 90% от ППВ – в агростанциите Търговище и Ямбол.

Валежите през **второто десетдневие** в по-голямата част от полските райони, с изключение на места в Софийското поле (София) и Горнотракийската низина (Пловдив), са без стопанско значение, под 6–7 l/m². В края на второто десетдневие (17.IV) влагозапасите при есенниците в агростанциите Бъзовец, Кнежа, Николаево, Разград, Долни чифлик, Сандански, Хасково и Сливен са 70–80% от ППВ, а в агростанциите Новачене, Силистра и Карнобат – 80–90% от ППВ. Най-високо, над 95% от ППВ, е нивото на влагозапасите при пшеницата в агростанциите Пловдив и Ямбол.

¹¹ За един и същи ден може да са издадени предупреждения за опасни метеорологични явления от различен вид.

(a)

(б)

Фигура 22. Индекс на почвено засушаване (SMI) по данни за влажността на почвата в слоя 0–100 cm от измерване на 17.IV.2025 г. при посеви с пшеница (а); пространствено разпределение на стандартизирания индекс на атмосферно засушаване¹² (SPEI) по данни за сумата на валежите и интензивността на евапотранспирацията през април 2025 г. (б).

В началото на третото десетдневие вследствие на относително сухото време, високите температури и повишеното водопотребление на зимните житни култури почвените влагозапаси в горните слоеве чувствително намаляват. На места в Североизточна България – агростанция Силистра, при пшеницата се наблюдава пожълтяване на листата от долните етажи на растенията поради дефицит на почвена влага.

През последната седмица от април валежите са неравномерно разпределени. В част от Северозападна България – агростанциите Видин, Враца, Монтана, Лом, и в Софийското поле падналите валежи над 30 l/m² подобряват влагозапасите в горните и по-дълбоките почвени слоеве. Интензивните валежи в района на Монтана наводняват площи със земеделски култури. В източните и южните райони валежите на много места са под 5 l/m², без стопанско значение.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

През повечето дни от първата половина на април агрометеорологичните условия се определят от неустойчиво и хладно за сезона време. Развитието на земеделските култури се осъществява с по-забавени темпове, при средноденонощни температури с 1–2 °C под климатичните норми.

Студеното време в края на първото и началото на второто десетдневие от месеца, с отрицателни минимални температури и валежи от сняг, нанася непоправими щети по овошките и встъпилите във фаза цъфтеж посеви от рапица. В Софийското и Кюстендилското поле и на много места в Източна България пораженията по костилковите овощни видове кайсия, череша и слива достигат до 80–90%. В Северна България – агростанции Николаево, Борима и Търговище, повредите по съцветията на ореха са до 90%.

В средата на април при зимните житни култури на места в Дунавската равнина, в част от източните и крайните югозападни райони – агростанции Новачене, Николаево, Търговище, Силистра, Долни чифлик и Сандански – се наблюдават фазите братене, начало на вретене и вретене.

През втората половина от второто десетдневие температурите се повишават и вегетационните процеси при зимните житни и засетите пролетни култури се ускоряват. Високите температури в края на второто и началото на третото десетдневие в агростанции Видин, Монтана, Лом, Велико Търново, Русе, Кюстендил, Благоевград, Гоце Делчев и Сандански, с максимални стойности до и над 27 °C, създават условия за ускорено развитие на земеделските култури. През този период при зимните житни култури преобладават посевите във

¹² От този брой на месечния бюлетин започва публикуването на данни за SPEI (Standardized Precipitation Evapotranspiration Index) – стандартизиран индекс на валежите и изпарението. SPEI е индекс на засушаване, базиран на климатични и актуални данни. Той може да се използва за определяне на началото, продължителността и мащаба на засушаването спрямо нормалните условия в различни природни и управлявани системи, като селско стопанство, екосистеми, реки, водни ресурси и др. Сушата е основна причина за селскостопански, икономически и екологични щети. Ефектите от засушаването са очевидни след дълъг период с недостиг на валежи, което прави много трудно определянето на тяхното начало, степен и край. Поради това е трудно обективно да се определят количествено характеристиките на периодите на засушаване по отношение на тяхната интензивност, степен, продължителност и пространствен обхват. Стойностите на SPEI дават възможност да се оценят условията на суша чрез баланса между сумата на валежите и изпарението от почвата и посевите. Различията между двата индекса SMI и SPEI се състои в това, че първият характеризира условията за суша в почвата и се основава на водно-физичните свойства на всеки конкретен тип почва, докато вторият характеризира баланса на процесите на овлажняване и изпарение в приземния слой на атмосферата.

фаза вретенене. При лозата в югозападните райони – агростанция Сандански, протичат фазите разпукване на пъпките, формиране на първи-трети лист и отделяне на реса.

През **последните дни от април** настъпва съществено понижение на температурите. Развитието на земеделските култури протича при поднормени топлинни условия. В края на месеца при пшеницата и ечемика се наблюдава масово фаза вретенене. При царевицата и слънчогледа преобладава фаза поникване. През периода 29–30.IV във високите полета и на много места в източните райони се създават условия за образуване на слани, които нанасят повреди при част от късните сортове овошки.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

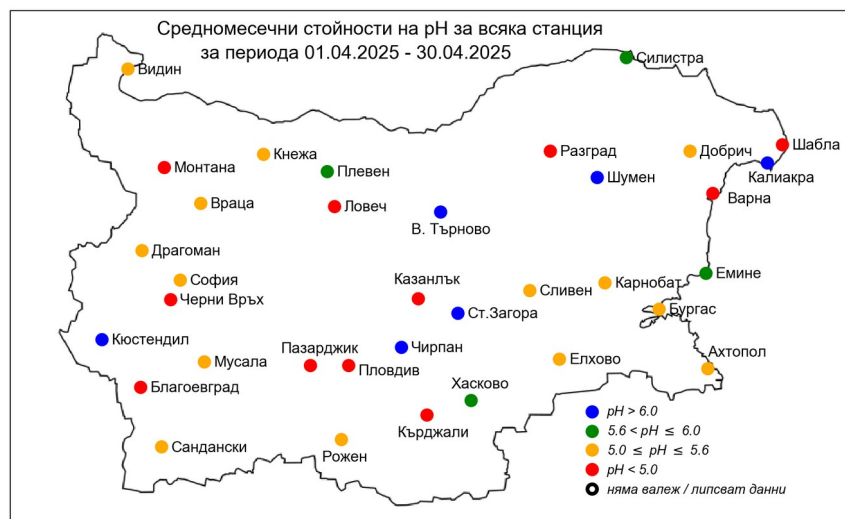
Повсеместните валежи през първото десетдневие на април възпрепятстват провеждането на сезонните полски работи. В относително сухите периоди през второто и третото десетдневие се провеждат предсеитбени почвообработки и сеитба на пролетни култури – слънчоглед и царевица, засаждане на картофи, окопаване на лозя, растителнозащитни пръскания срещу болести и вредители по пшеницата, лозата и зеленчуковите култури. В края на април се извършва сеитба и на топлолюбивите пролетници – фасул, дини, пъпеш, фъстъци и др.

III. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЯ НА ВАЛЕЖИТЕ

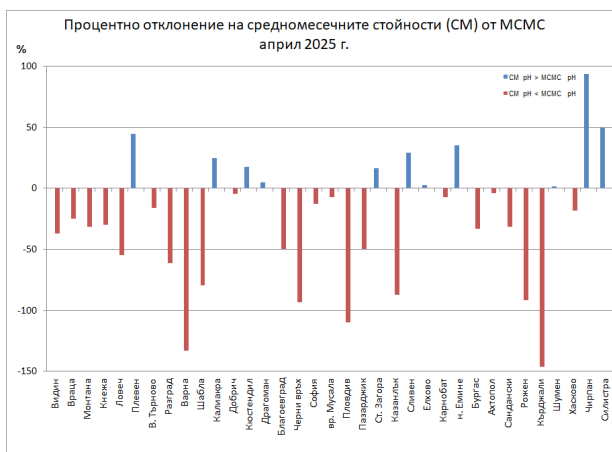
Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции на територията на цялата страна. Във всички станции се измерва киселинност-алкалност на валежите (pH), а от 1.VIII.2018 г. в синоптичните станции Кюстендил, Пловдив, Бургас, Варна и Плевен се измерва и специфична електропроводимост (electroconductivity – EC) на валежа. Стойностите, спрямо които се оценява киселинност-алкалния състав на валежите, са: киселинни – $pH < 5$, неутрални – $5 \leq pH \leq 6$, алкални – $pH > 6$. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на pH за всяка станция. Те са изчислени за периода 2011–2020 г.

През месец април е имало валежи във всички станции от мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинност-алкалност на 87.5% от количеството на всички паднали валежи (фиг. 23). Неизследвани са малките количества валеж и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

Фигура 23. Средномесечни стойности на pH за всяка станция за април 2025 г.

В 11 станции измерените стойности на pH са по-високи от съответните МСМС за април (фиг. 24). Това са станциите в Плевен, Калиакра, Кюстендил, Драгоман, Стара Загора, Сливен, Елхово, н. Емине, Шумен, Чирпан и Силистра, а в останалите 24 станции са по-ниски от МСМС.

Фигура 24. Процентно отклонение на средномесечните стойности на рН от многогодишните средномесечни стойности за април 2025 г.

Фигура 25. Средномесечна електропроводимост на валежа за април 2025 г.

През април в 11 станции стойностите на рН са в киселинната област (фиг. 23). Това са станциите в Монтана, Ловеч, Разград, Варна, Шабла, Черни връх, Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Казанлък и Кърджали. В 6 станции стойностите на рН са в алкалната област, а в 18 станции са в неутралната област. Най-киселинни са стойностите на рН в станция Кърджали, а най-алкални – в станция Калиакра.

Средномесечните стойности на специфичната електропроводимост на валежите в станциите Кюстендил, Плевен, Пловдив, Варна и Бургас за месец април варират от 24 до 57.4 $\mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$ (микро Сименс на сантиметър) – фигура 25. Най-висока стойност на ЕС (173 $\mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$) е измерена в станция Бургас, а най-ниска (7 $\mu\text{S}\cdot\text{cm}^{-1}$) – в станция Кюстендил.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност информацията се предава на оторизираните държавни институции.

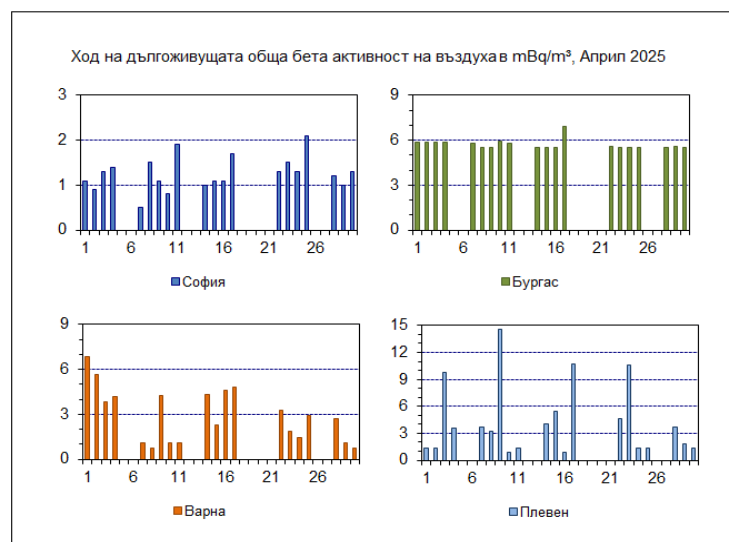
Основният метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ е бета радиометрия на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета лъчители.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Обръща се внимание за възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл. 22, ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.; изм. ДВ, бр. 85 от 1997 г.; изм. ДВ, бр. 103 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; доп. ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна, Бургас и Плевен през април 2025 г. варират от 1.3 до 5.7 mBq/m^3 и са близки до тези през предходния месец. Вариациите в среднодневните стойности в станциите са показани на фигура 26. Максималната дневна концентрация е измерена на 9.IV в Плевен.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през април 2025 г. са в рамките на фоновите вариации, характерни за сезона.

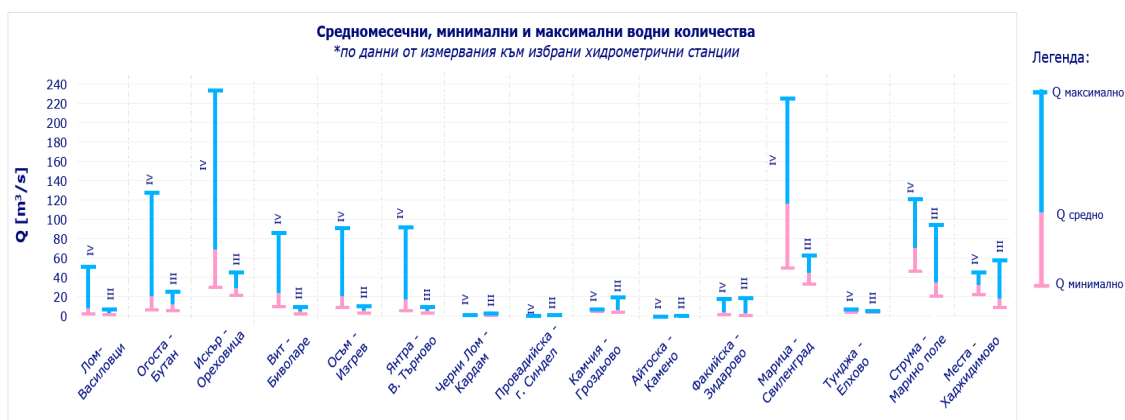
Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

Фигура 26. Месечен ход на обща бета активност на въздуха (mBq/m³) за април 2025 г.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

Общият обем на речния отток¹³ в страната за април е 1 534 млн. m³. Стойността му е почти два пъти по-голяма от тази за предходния месец и е с 45% повече спрямо април 2024 г. На фигура 27 са представени графично данни за средномесечните, минималните и максималните водни количества през април 2025 г. и март 2025 г.

Фигура 27. Средномесечни, минимални и максимални водни количества през април 2025 г. и март 2025 г.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за април е 618 млн. m³, което е над два пъти повече спрямо март и с 57% повече спрямо април 2024 г. В резултат на валежи през периодите 1–3, 11–13 и 26–28.IV са регистрирани повишения на речните нива в басейна, по-съществени в периода 1–3.IV във водосборите на р. Огоста – с до 220 cm, р. Искър – с до 180 cm, р. Вит – с до 115 cm, р. Осъм – с до 339 cm, и р. Янтра – с до 119 cm. Във вечерните часове на 26.IV в резултат на значителни по количество и интензивни валежи редица населени места в общините Вълчедръм, Бойчиновци и Хайредин са засегнати от поройни наводнения. През април средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми, само средномесечните водни количества на реките Вит и Росица са били над нормите за април.

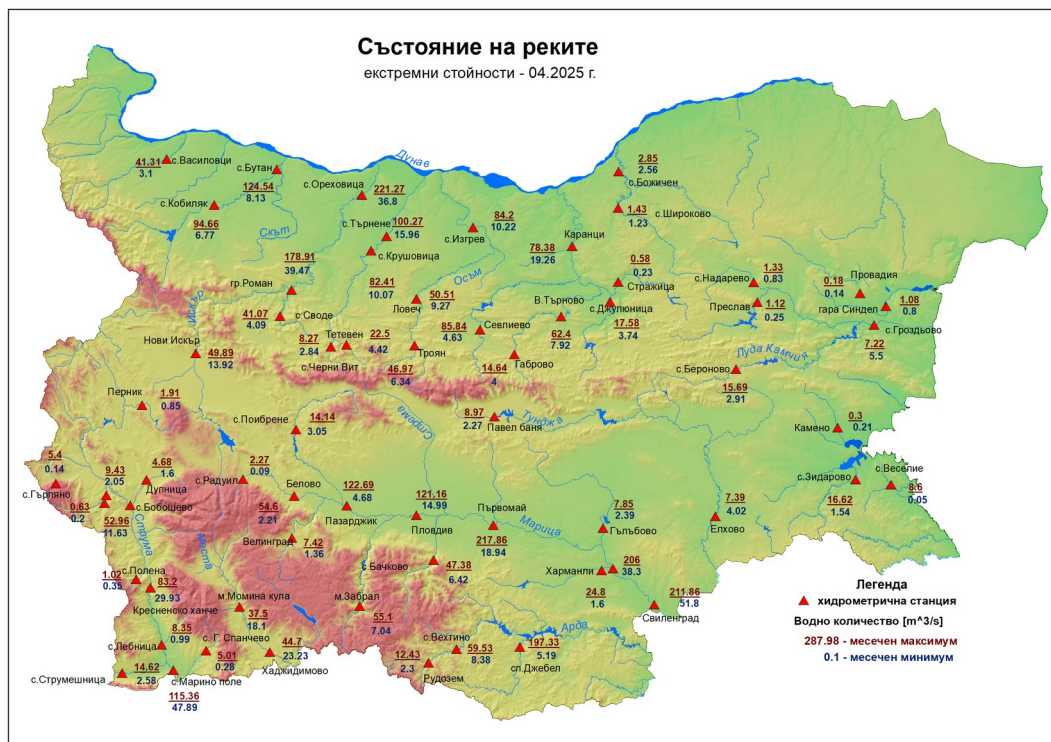
В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за април е 126 млн. m³, което е с 15% повече спрямо март и над три пъти повече спрямо април 2024 г. В резултат на валежи през периодите 1–3, 6–9 и 26–28.IV са регистрирани повишения на речните нива в басейна, по-съществени в периода 6–9.IV във водосборите на р. Факийска – с до 105 cm, р. Ропотамо – с до 147 cm, и р. Велека – с до 51 cm. През април средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми.

¹³ Данните са оперативни и са за измерени водни стоежи и водни количества, определени по временни ключови криви.

В Източнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за април е 478 млн. m³, което е над два пъти повече спрямо март и с 57% повече спрямо април 2024 г. В резултат на валежи през периодите 1–3, 6–8, 11–13, 22–23 и 26–28.IV са регистрирани повишения на речните нива в басейна, по-съществени в периода 1–3.IV във водосбора на р. Марица – с до 146 cm. През април средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми, само средномесечните водни количества на р. Въча при гр. Девин, р. Харманлийска при гр. Харманли, р. Арда при с. Вехтино и р. Върбица при сп. Джебел са били над нормите за април.

Фигура 28. Средномесечни водни количества през април 2025 г.

Фигура 29. Състояние на реките през април 2025 г. – екстремни стойности.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за април е 312 млн. m³, което е близо два пъти повече от обема през март и е равен на този за април 2024 г. През месеца речните нива в басейна са останали без съществени изменения, като в резултат на валежи в някои дни са регистрирани краткотрайни незначителни повишения на водните нива в отделни измервателни пунктове в басейна. През април средномесечните водни количества на реките в басейна са били под месечните норми.

На фигура 28 е представена информация за състоянието на реките през месец април, като са отбелязани средните стойности на водните количества при хидрометричните пунктове в страната, както и отклоненията им от месечните норми. Аналогично на фигура 29 са представени съответните месечни минимума и максимуми при хидрометричните пунктове в страната.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През месец април изменението на дебита на изворите се характеризира с големи пространствени вариации и много добре изразена тенденция на повишаване. Повишение на дебита е установено при 26 наблюдателни пункта, или около 70% от наблюдаваните случаи. Най-съществено е повишението в Градешнишко-Владимировски, Етрополски, Ловешко-Търновски и Настан-Триградски карстов басейн, както и в басейните на платото „Пъстрината“, Златна Панега и Тетевенска антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са над 226% от стойностите, регистрирани през март. Понижение на дебита е установено при 11 наблюдателни пункта, като най-значително то е в Преславска антиклинала. В този случай средномесечната стойност на дебита на извора е 28% от стойността, регистрирана през март.

През месеца нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) имат големи пространствени вариации и много добре изразена тенденция на повишаване. Повишение на водните нива с 1 до 287 cm спрямо март е установено при 52 наблюдателни пункта. Най-съществено е повишението на някои места в терасата на река Дунав (част от Карабоазка низина), в терасите на реките Лом и Огоста, както и в Софийска котловина. Понижение на водните нива с 1 до 22 cm спрямо март е регистрирано при 38 наблюдателни пункта, като най-съществено то е за подземните води в Дупнишка котловина.

През април нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се повишават с 8 до 10 cm.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България се характеризират с отклонения спрямо стойностите за март от -26 до +6 cm и слабо изразена тенденция на понижаване.

През месеца нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имат много добре изразена тенденция на понижаване. В барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България нивата на подземните води имат вариации от 0 до 166 cm и много добре изразена тенденция на повишаване. Нивата на подземните води в малм-валанжски водоносен комплекс в същия район на страната предимно се понижават с 2 до 18 cm.

През април нивата на пукнатинните подземни води в подложката на Софийски грабен, както и в Ихтиманска, Средногорска и приабонска, в обсега на Пловдивски грабен, водонапорна система се понижават съответно с 10, 1, 10 и 1 cm.

Дебитът на подземните води във Варненски артезиански басейн се понижава с 0.06 l/s, в басейна на Джермански грабен се повишава с 0.02 l/s, а в Ломско-Плевенска депресия остава без изменение през месеца.

В изменението на запасите от подземни води се установява много добре изразена тенденция на понижаване за 75 наблюдателни пункта, или около 80% от наблюдаваните случаи. Понижението на водните нива с 2 до 455 cm спрямо нормите за април е най-голямо на някои места в терасата на река Дунав (Видинска, Арчар-Орсойска и Карабоазка низина), в терасите на реките Скът, Искър, Янтра, Камчия, Места, Марица, Тунджа и Факийска; в Горнотракийска низина; в Софийска, Дупнишка, Кюстендилска, Карловска, Казанлъшка и Сливенска котловина; в част от сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България; в барем-аптски водоносен комплекс в същия район на страната.

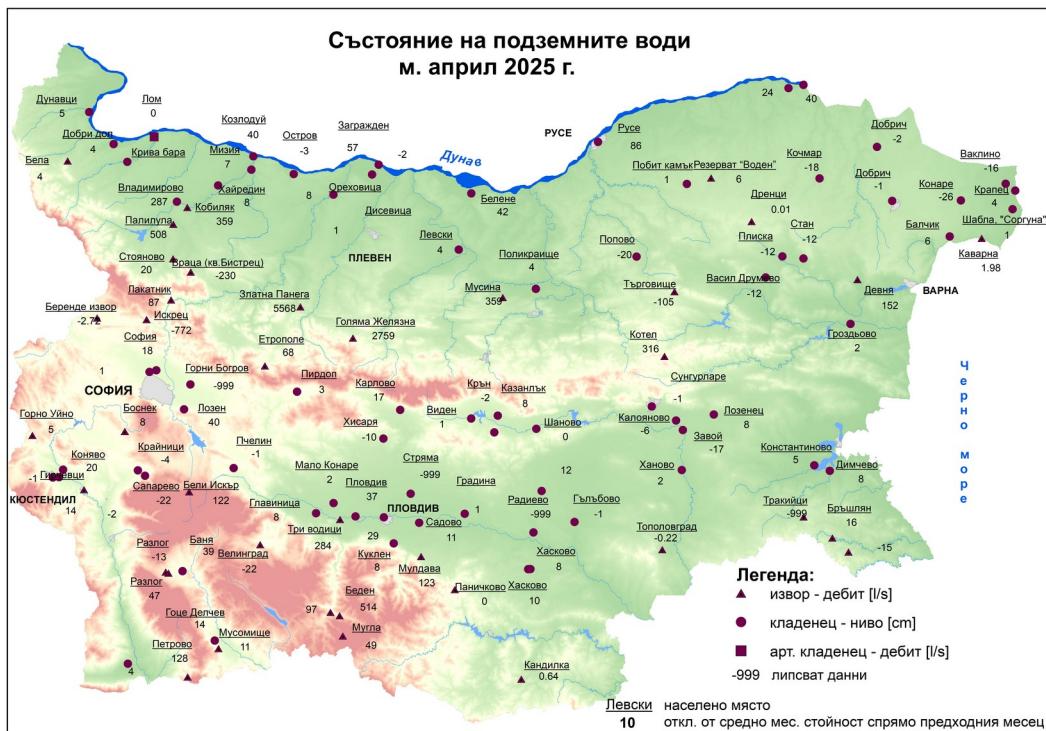
Предимно се понижават спрямо нормите за месеца водните нива в терасите на река Искър и вливащите се в Бяло море реки; в Горнотракийска низина; в Софийска, Кюстендилска, Карловска, Казанлъшка и Сливенска котловина; както и в барем-аптски водоносен комплекс в Североизточна България.

Понижение на дебита, с отклонения от месечните норми за април от 0.75 до 2991 l/s, е установено в 25 наблюдателни пункта, като най-съществено то е в Нишавски, Милановски и Бобошево-Мълводолски карстов басейн, в барем-аптски водоносен комплекс и в барем-аптски карстово-пукнатинни води в Североизточна България, както и в басейна на Преславска антиклинала. В тези случаи дебитът на изворите е под 41% от нормите за месеца.

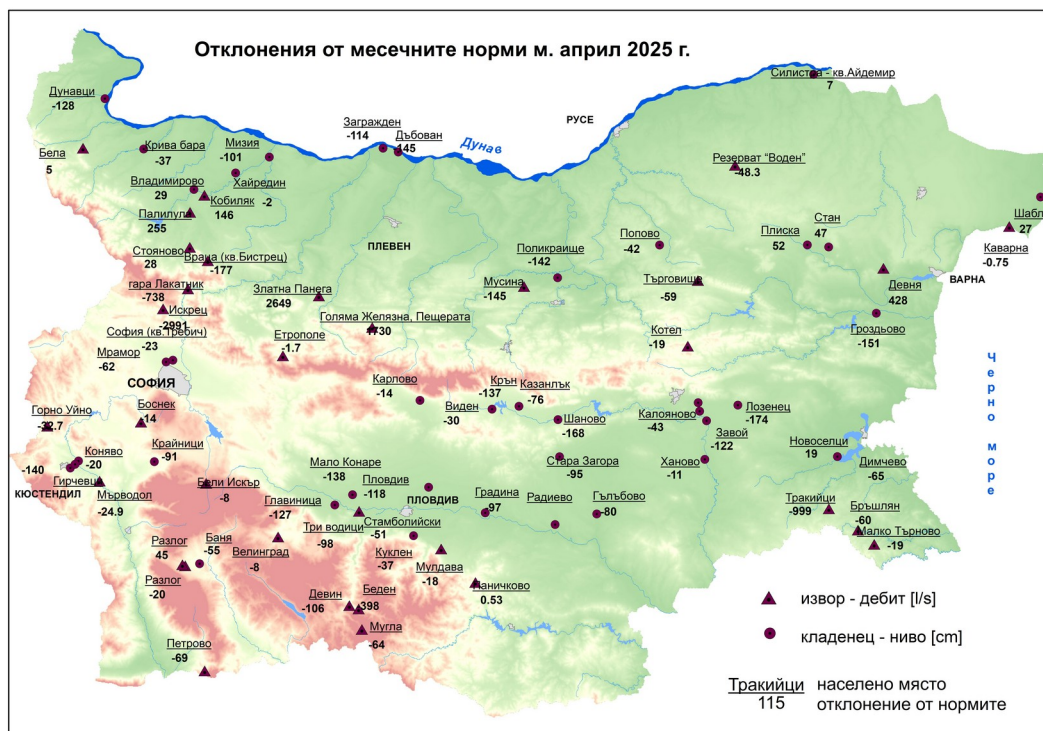
Повишението на водните нива със 7 до 73 cm спрямо нормите за април е най-голямо за подземните води в Средногорска водонапорна система.

Повишението на дебита, с отклонения от нормите от 0.53 до 2649 l/s, е най-голямо в басейна на Тетевенска антиклинала. В този случай дебитът на извора е 224% от нормата за месец април.

Отклоненията на средномесечните стойности на водни нива в кладенците и на дебити на изворите и артезианските кладенци от оперативната хидрогеоложка мрежа на НИМХ спрямо стойностите им от предходния месец и спрямо месечните норми са представени съответно на фигура 30 и фигура 31.

Фигура 30. Състояние на подземните води през април 2025 г.

Фигура 31. Отклонения от месечните норми за април 2025 г.

И. д. Генерален директор на НИМХ проф. д-р Таня Маринова
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. „Цариградско шосе“ № 66
e-mail: office@meteo.bg
<https://www.meteo.bg/>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
доц. д-р Лилия Бочева
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Благородка Велева
проф. д-р Снежанка Балабанова
гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова
технически редактор Габриела Каменова

АВТОРИ НА МАТЕРИАЛИ

Част I: Анастасия Кирилова-Манюнян, доц. д-р Илиан Господинов, гл. ас. д-р Анастасия Стойчева, Ралена Илиева, доц. д-р Боряна Ценова, Лилия Николова, Виктория Георгиева, Димитрина Тодорова, Грета Георгиева
Част II: Дукена Жолева, доц. д-р Веска Георгиева, проф. д-р Валентин Казанджиев
Част III: доц. д-р Елена Христова, доц. д-р Благородка Велева
Част IV: гл. ас. д-р инж. Силвия Стоянова, гл. ас. д-р инж. Валерия Йорданова
Част V: гл. ас. д-р Гергана Друмева-Антонова, гл. ас. д-р Евелина Дамянова, инж. Марин Иванов, Мирослава Илиева

Препоръчителен начин на цитиране на месечния бюлетин:

Месечен хидрометеорологичен бюлетин. Национален институт по метеорология и хидрология, април 2025 г., София, печатно издание: ISSN 1314-894X, онлайн издание: ISSN 2815-2743, <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>
Monthly hydrometeorological bulletin. National Institute of Meteorology and Hydrology of Bulgaria, April 2025, Sofia, ISSN 1314-894X (print), ISSN 2815-2743 (online), <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>

Онлайн изданието на месечния бюлетин е на <https://bulletins.cfd.meteo.bg/>
Месечният бюлетин е достъпен в електронен вариант и през <https://www.meteo.bg>
Автор на дизайна на корицата – Ина Джонгова, <https://efficiency.bg/>
Осигуряване на публикуването в интернет – Минка Стоянова и инж. Цанка Младенова
Осигуряване на разпространението – Габриела Каменова
Печат – БОЛИД ИНС, <https://www.bolid-ins.com/>
Тираж – 110 броя

Печатно издание: ISSN 1314-894X
Онлайн издание: ISSN 2815-2743